

Kuurne in de jaren twintig

*Wie kan beter dan **André Bonte** (vader van Katrien Bonte, onze voormalige bibliothecaris) de sfeer van deze jaren beschrijven. André was meerdere malen schepen en OCMW voorzitter tijdens het burgemeesterschap van Jozef Vereecke, en hij schreef deze vertelling voor de CRM eind jaren 70.*

Zeer dikwijls hoort men in de gesprekken van onze mensen, dat Kuurne toch zo veranderd is de laatste 50 jaren! We geven ons daar echter weinig rekenschap van, omdat alles geleidelijk gebeurt en wij er dus ook geleidelijk aan wennen. Inderdaad, het Kuurne van de honderden hekkens in de Leie, het Kuurne van de stoomtram, het Kuurne van de talrijke boerderijen....dat is voorgoed voorbij. En toch voelen wij, die Kuurne anders gezien en gekend hebben, een zeker genoeg eens aan het vroegere terug te denken. Daarom stel ik u voor om samen een reisje te maken door het Kuurne van voor 50 jaar.

We vertrekken op de "Platse" voor de kiosk, want het marktplein heette toen nog de Platse, en sommigen onder U hebben ook nog die overdekte mooie muziekkiosk voor ogen, waar de Harmonie Moed en Vlijt, in groen uniform en met een grote witte pluim op hun hoge kepie, naar aanleiding van de kermis en van andere feestdagen, een concert ten beste gaf.

We begeven ons, voor de kerk tot aan het oude standbeeld van de gesneuvelden van 14/18. Bovenop de leeuw, met zijn achterste omhoog en tussen zijn voorpoten den Duitse arend die hij aan het verslinden is. We trekken door de Kortrijksestraat waar, behalve het pompiersarsenaal en enkele huizen, alles toen reeds bebouwd was ongeveer gelijk nu. Het laatste gebouw links was de schuur van Decanniere waar thans een magazijn is van oude meubelen. Aan de rechterkant waren drie kleine huisjes waarvan het laatste met zijn gevel bijna in de Heulebeek stond. Die huisjes stonden waar nu de autogarage Bossuyt staat. Ze stonden zo laag dat men vanaf de Kortrijkstraat met vier trappen moest naar beneden gaan. Ook telkens de Heulebeek uit haar oevers trad, stonden die huisjes onder water. Daar woonde lange tijd een zeer bekende figuur, met name een zekere Constant Devos, ook bijgenaamd "Stenne Houtrapers". Over de Kuurnebrug - de meer volkse naam voor de lage Kortrijkstraat - veranderde de straat van naam en werd ze daar de Kortrijksesteenweg, of liever de Kortrijkse Kalsei! Het eerste huis was Verhulsts Hoveke (Wybo) en dan Borrensreke, gevolgd door Fons Callens (waar nu de Ringlaan is) en vervolgens het café "Prins Boudewijn". Aan de rechterkant café "Harmonie", twee huizen en het hoveke van Jules Penez. Daarna een grote weide, café "Batavia" en twee huizen en dat was ook alles voor die gehele Kortrijksestraat.

We blijven in Kuurne en trekken de Iepersestraat in: geen enkele woning. We nemen het wegeltje rechts nare de Brugsebaan, waar vlak voor ons drie kleine krotjes staan, Koolkes Reke genaamd en waar markante figuren uit dat reekske de gezusters Mutse waren, twee onooglijk aangeklede vrouwen die elke dag met de zak op de rug op toer gingen op zoek naar slunsen, oud ijzer en beenderen.

Rechts van ons, café "De Witte Brugge" waar in 1914/1918 de gekende "Gescheurde Saucisse" woonde. En zo komen we op de wijk Kuurne Frans genaamd met de brouwerij Maelfait, Dumertier

en Verfaillie, met ook vijf cafés en een zestal huizen. En dat was dan "Kuurne Frans".

We gaan verder de Brugsebaan op, links is alles weide of land, rechts alleen de hoeve Maelfait en de hoeve Vandewalle, en dit tot aan het café "De Drille". Vanaf daar begint de Kathoek. Tot aan het kruispunt Kattestraat en de Sint Katrienesteenweg vinden we links een tiental, en rechts een vijftiental huizen, waarvan bijna een derde cafés!

We gaan van de Kathoek naar t'Hoge. Het eerste huis links is "De Bonte Koe" van Maria Velghe waar juffrouw Emma geboren is. Dan een paar kleine huisjes (met o.a. de weduwe Devos en Toor uit de Westhoek), en juist over burgemeester Vereecke nog een paar huizekes en dan...niets meer. Rechts hebben we een paar lage huisjes (Courstens en Libeer de schoenmaker) en een weinig verder Stokers reekske, vier huizen waar nu in het verste nog Palmer woont. Daarna wat dieper, de hoeve Vercruysse en dan de molen. En zo zijn we meteen op t'Hoge, dat met de Zweepstraat en de Schijthoek(!) niet meer dan dertig huizen telt en verschillende hofsteden.

We komen op onze stappen terug en gaan were door de Iepersestraat richting Koolkappersstraat. Daar staat geen enkele woning, enkel de boerderijen van Decanniere en Verhulst. We keren terug langs de Roterijstraat, die toen de Zandstraat was, en zonder één woning. We nemen nu de Montgomerystraat, toen de Haringstraat. Ze liep van de Kuurnebrug tot aan de Drille. Links café "St Pieter" met op het einde van een rij van zes woningen. Dan hoveke Demasure (waar meester Geskiere woonde), café de "Vierwegen" met twee huisjes, hoeve Verhaeghe, drie kleine huisjes (van o.a. Vanooteghem en Maertens) en daarna drie kleine huisjes die men d' IJzergieterij noemde. En aan de rechterkant van die lange Haringstraat stonden slechts vijf huizen: drie dwars bij het oprijden van de berg (nu Accou), het winkeltje van Alidaatje Bakkers en als laatste café "Den Halve Liter".

De Gasthuisstraat, waar ik woon, was niet veel beter! Vooraan had je het huis en de oude smidse Vanhauwaert, palend aan het huis en het schuurtje van Severine Buyck. Dan drie huisjes waarvan een snoepwinkeltje naast het huis van den oppermeester. Dan een tweewoonst, waar ik nu nog woon en het gesticht van de heilige familie. Met aan de andere kant had je de vlasfabriek Bonte - Pottie en twee huisjes, recent afgebroken voor het optrekken van de nieuwe post, en de pastorie waar deken Beel zijn laatste dagen sleet met ernaast het kleine huisje voor de poort van het gesticht.
